

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Gdje i kako>Kako pokrenuti sudski postupak?

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

Kako pokrenuti sudski postupak?

Belgija

1 Moram li se obratiti sudu ili postoji i druga mogućnost?

Postoji mogućnost korištenja sustava alternativnog rješavanja sporova (vidjeti odgovarajući informativni paket).

2 Postoji li vremensko ograničenje za pokretanje sudskog spora?

Rokovi za pokretanje postupka pred sudom razlikuju se ovisno o predmetu. Na pitanja o rokovima odgovor vam može dati odvjetnik ili odjel koji građanima daje informacije o pristupu pravosuđu.

3 Trebam li se obratiti sudu u ovoj državi članici?

Vidjeti informativni paket pod nazivom „Nadležnost sudova“.

4 Ako je tako, kojem bih se točno sudu morao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na to gdje ja živim i gdje druga stranka živi, odnosno s obzirom na druge aspekte mog predmeta?

Vidjeti informativni paket pod nazivom „Nadležnost sudova – Belgija“

5 Kojem bih se točno sudu trebao obratiti u ovoj državi članici s obzirom na prirodu mog predmeta i vrijednost spora?

Vidjeti informativni paket pod nazivom „Nadležnost sudova – Belgija“

6 Mogu li sam pokrenuti sudski postupak ili to moram učiniti putem posrednika, primjerice odvjetnika?

U načelu stranke moraju doći osobno ili ih mora zastupati odvjetnik, u skladu s odjeljkom 728. pododjeljkom 1. Zakona o sudskom postupku (Gerechtelijk Wetboek).

Osim u postupcima pred Kasacijskim sudom (Hof van Cassatie) (odjeljci 478. i 1080. Zakona o sudskom postupku), stranke mogu osobno doći pred redovni sud te same dati izjave i iznijeti svoju obranu. Međutim, sud im smije ukinuti tu mogućnost ako utvrdi da one ne mogu ispravno ili potpuno same sudjelovati u raspravi o svojem predmetu zbog svoje naravi ili zbog nedostatka iskustva (odjeljak 758. Zakona o sudskom postupku).

Stranke koje odluče da neće osobno pokrenuti postupak mogu angažirati odvjetnika.

Pravne osobe, kao što su trgovačka društva, smiju pred sud izići osobno (odnosno uz posredovanje nadležnog tijela) ili ih može zastupati odvjetnik. Ne smiju se koristiti iznimkom koja je detaljnije objašnjena u nastavku, u skladu s odjeljkom 728. pododjeljkom 2. Zakona o sudskom postupku.

Prema Zakonu o sudskom postupku, stranke pred sudovima u načelu mogu zastupati samo odvjetnici. U odjeljku 440. Zakona o sudskom postupku propisano je da se prava monopola zastupanja odnose na pravo obraćanja sudu, dolaska na sud i obrane od treće strane. Članovi odvjetničke komore također imaju monopol potpisivati jednostrane zahtjeve, osim ako je zakonom propisano drugačije (odjeljak 1026. pododjeljak 5. Zakona o sudskom postupku).

U postupcima pred Kasacijskim sudom (Hof van Cassatie) primjenjuje se pravni zahtjev za sudjelovanje odvjetnika koji ima titulu odvjetnika Kasacijskog suda. Taj se zahtjev ne primjenjuje na građansku stranku u kaznenim stvarima (odjeljak 478. Zakona o sudskom postupku).

Međutim, zakonom su predviđene brojne iznimke načela iz odjeljka 728. Zakona o sudskom postupku, kojim je propisano da stranke nakon početka postupka i dalje moraju same dolaziti pred sud ili ih mora zastupati odvjetnik (odjeljak 728. pododjeljci 1. i 2. Zakona o sudskom postupku).

Pravo zastupanja stranke u postupku uključuje i pravo pokretanja postupka.

U slučaju parničnog suda, trgovačkog suda i radnih sudova, stranke mogu zastupati ne samo odvjetnik već i njihov bračni drug ili krvni srodnik ili srodnik po tazbini koji ima pisanu punomoć i kojeg je sud prihvatio (odjeljak 728. pododjeljak 2. Zakona o sudskom postupku).

U slučaju radnih sudova (odjeljak 728. pododjeljak 3. Zakona o sudskom postupku):

zaposlenika (radnika ili operatera) predstavlja izaslanik organizacije radnika (sindikalni predstavnik) koji ima pisanu punomoć. Sindikalni predstavnik može izvršavati sve radnje koje ima pravo izvršavati kao zastupnik u ime zaposlenika, može se obraćati sudu i preuzimati sve dopise koji se odnose na postupak i odlučivanje u sporu;

samozaposlene osobe u sporovima koji se odnose na njihova prava i obveze u svojstvu samozaposlenih osoba ili u svojstvu osoba s invaliditetom također može predstavljati izaslanik predstavničke organizacije samozaposlenih osoba;

u sporovima koji se odnose na primjenu zakona o provedbi prava na najmanji iznos uzdržavanja od 7. kolovoza 1974. i u sporovima koji se odnose na primjenu Temelnog zakona o javnim centrima za socijalnu skrb od 8. srpnja 1976. (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn* – OCMW), zainteresirano stranci može pomoći ili je može predstavljati zastupnik iz društvene organizacije koja zastupa interese osoba navedenih u zakonu.

Uz navedene iznimke, postoji niz zakonskih iznimki koje se odnose na skrbništvo i otmicu djece.

To se posebno odnosi na predmete pokrenute na temelju:

Haške konvencije od 25. listopada 1980. o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece u kojoj je propisan povratak djeteta, poštovanje prava na skrbništvo ili pristup djetetu ili organizaciju prava na pristup djetetu odobrenih u drugoj državi i

Europske konvencije od 20. svibnja 1980. o priznavanju i izvršenju odluka koje se odnose na skrb nad djecom i ponovnoj uspostavi skrbništva nad djecom.

U tim slučajevima tužitelja može zastupati državno odvjetništvo (odjeljak 1322.d Zakona o sudskom postupku) ako je tužitelj podnio zahtjev središnjem nadležnom tijelu.

Postupak kojim se utvrđuje može li osoba sama pokrenuti postupak ili je potrebna pomoć odvjetnika općenito je opisan u prethodnom tekstu. Moguće je također razlikovati način pokretanja postupka.

Belgijskim su pravom predviđeni različiti načini pokretanja postupka pred sudom. Postupak je moguće pokrenuti sudskim pozivom, dobrovoljnim dolaskom, zajedničkim tužbenim zahtjevom stranaka ili jednostranim zahtjevom (vidjeti u nastavku). Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva, odnosno tužbe za zaštitu nečijih prava. To se obično izvršava dostavom naloga sudskog izvršitelja.

Postupak se u načelu pokreće dostavom obavijesti sudskog izvršitelja o sudskom pozivu stranci za dolazak pred sud (odjeljak 700. Zakona o sudskom postupku). Iznimka su od tog pravila dobrovoljni dolazak, zajednički zahtjev i jednostrani zahtjev.

U tablicama u nastavku prikazano je tko izvršava koje radnje te je li potrebno zastupanje odvjetnika, ovisno o načinu pokretanja postupka.

Izvršitelj radnje ovisno o načinu pokretanja postupka:

Način pokretanja postupka

Izvršitelj radnje

Sudski poziv (odjeljci 727. do 730 Zakona o sudskom postupku)

Podnositelj zahtjeva (ili njegov odvjetnik) od sudskog izvršitelja traži dostavu sudskog poziva.

Dobrovoljni dolazak (odjeljak 706. Zakona o sudskom postupku)

Stranke koje sudjeluju u sporu (ili njihovi odvjetnici) same se zastupaju pred sudom.

Zajednički zahtjev (odjeljci 1034.a do 1034.e Zakona o sudskom postupku)

Podnositelj (ili njegov odvjetnik) pokreće postupak.

Jednostrani zahtjev (odjeljci 1025. do 1034 Zakona o sudskom postupku)

Podnositelj (ili njegov odvjetnik).

Zastupanje po odvjetniku bez obzira na način pokretanja postupka:

Način pokretanja postupka

Zastupanje po odvjetniku

Sudski poziv

Intervencija je moguća, ali nije obavezna.

Dobrovoljni dolazak

Pisani zahtjev za izjavu protivnog stajališta

Jednostrani zahtjev

Obvezna intervencija za potpisivanje zahtjeva [1]: osim ako je izričito navedeno suprotno, zahtjev može podnijeti samo odvjetnik (odjeljak 1027. pododjeljak 1. Zakona o sudskom postupku).

Sadržaj tužbe ovisno o načinu pokretanja postupka:

Postupak se obično pokreće sudskim pozivom: ne postoje ograničenja s obzirom na predmet.

Zajednički zahtjev stranaka (odjeljci 1034.a do 1034.e Zakona o sudskom postupku) može se koristiti u nizu slučajeva propisanih zakonom. Najvažnije odredbe za pokretanje postupka na temelju zajedničkog zahtjeva stranaka odjeljci su 704., 813., 1056. pododjeljak 2., 1193.a, 1320., 1344.a, 1371.a, 1454. pododjeljak 2. Zakona o sudskom postupku i odjeljci 228., 331., 331.a, 340.f, 487.b Zakona o parničnom postupku (Burgerlijk Wetboek).

Ti se odjeljci posebno odnose na sljedeće:

dobrovoljnu intervenciju

posebnu prodaju nepokretne imovine

uzdržavanje (zahtjevi za dodjelu, povećanje, smanjenje ili ukidanje uzdržavanja)

zahtjeve koji se odnose na najam/sporazume o najmu

privremeni proračun za zahtjeve.

Postupci se pokreću podnošenjem zahtjeva u sudskoj pisarnici ili slanjem zahtjeva preporučenom poštom sudskoj pisarnici. Sudski službenik poziva stranke da dođu na sud na dan koji je sud odredio kao dan rasprave.

Jednostrani zahtjev (odjeljci 1025. do 1034. Zakona o sudskom postupku) može se koristiti samo u slučajevima koji su posebno propisani zakonom, posebno u odjeljcima 584., 585., 588., 594., 606., 708., 1149., 1168., 1177., 1186. do 1189., 1192., 1195. Zakona o sudskom postupku. Također se koristi u predmetima kada nije moguće pokrenuti parnični postupak zbog toga što nema suprotne stranke.

Jednostrani se zahtjev stoga koristi uglavnom za jednostrane postupke, na primjer, u slučaju apsolutne potrebe.

Jednostrani zahtjev mora potpisati odvjetnik, osim ako je zakonom propisano drugačije, u protivnom će biti nevažeći.

Zbog toga je u načelu za pokretanje postupka na temelju jednostranog zahtjeva obvezno zastupanje po odvjetniku.

Ako se spor odnosi na predmet u nadležnosti tih sudova, stranke se mogu dobrovoljno javiti sljedećim sudovima:

prvostupanjskom sudu

radnom sudu

gospodarskoj komori

parničnom sudu

policijskom sudu (za građanske sporove).

U slučaju dobrovoljnog dolaska, stranke koje traže donošenje odluke moraju potpisati svoju izjavu ispod zapisnika koji je izradio sud.

Na taj se ekonomičan i brz način mogu pokretati parnični sporovi pred nadležnim sudom.

7 Kome točno podnosim zahtjev za pokretanje spora: prijamnom uredu ili uredu sudskog službenika ili nekoj drugoj službi?

Osoba koja želi pokrenuti postupak pred sudom može se obratiti prijamnom uredu ili pisarnici suda.

Ako se postupak pokreće na temelju sudskog poziva, izvršitelj osigurava dostavu naloga i od pisarnice traži da ga po podnošenju izvornika ili, prema potrebi, preslika dostavljenog poziva unese u popis predmeta u radu (odjeljak 718. Zakona o sudskom postupku). Sudska pisarnica vodi registar (popis predmeta u radu) svih predmeta. Unos na popisu predmeta u radu valjan je samo ako je unesen najkasnije dan prije dana određenog za raspravu za koju je dostavljen sudski poziv. Opći je popis predmeta u radu javan (odjeljak 719. Zakona o sudskom postupku). Tuženik stoga može provjeriti je li predmet zbog kojeg je pozvan na sud unesen u opći popis predmeta u radu.

U slučaju dobrovoljnog dolaska, stranke ili njihovi odvjetnici od sudske pisarnice traže unos predmeta u popis predmeta u radu.

Zajednički zahtjev podnosi se pisarnici suda u onoliko primjeraka koliko ima zainteresiranih stranaka ili ga preporučenom poštom šalju podnositelj ili njegov odvjetnik (odjeljak 1034.d Zakona o sudskom postupku).

Odvjetnik sudu šalje jednostrani zahtjev u dva primjerka i od njega traži donošenje odluke o zahtjevu. Zahtjev se također podnosi u pisarnici suda (odjeljak 1027. Zakona o sudskom postupku).

8 Na kojem jeziku mogu podnijeti zahtjev? Mogu li to učiniti usmeno ili zahtjev mora biti u pisanom obliku? Mogu li zahtjev poslati faksom ili elektroničkom poštom?

U odnosu na uporabu jezika potrebno je uputiti na Zakon o uporabi jezika u sudskim pitanjima od 15. lipnja 1935. (objavljen u Moniteur belge / Belgisch Staatsblad 22.6.1935.). Tim je zakonom uređena uporaba jezika na parničnim i trgovačkim sudovima u Belgiji.

Jezik se u načelu određuje na temelju zemljopisnog položaja nadležnog suda. U skladu s odjeljkom 42. Zakona, postoje tri jezične regije: francuska, nizozemska i njemačka. Postoji i dvojezično šire područje grada Bruxellesa (francuski/nizozemski) koje, za potrebe primjene zakona, obuhvaća sljedeće općine: Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Brussels, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert i Woluwé-Saint-Pierre.

U određenim se okolnostima predmet može uputiti sudu koji se koristi nekim drugim postupovnim jezikom. U određenim okolnostima moguće je zatražiti promjenu postupovnog jezika, u načelu na početku postupka.

Tekst tužbenog zahtjeva: tužbeni zahtjev koji se podnosi putem sudskog poziva, zajedničkog zahtjeva ili jednostranog zahtjeva mora biti u pisanom obliku i mora ispunjavati određene postupovne zahtjeve. Kada je predmet unesen u opći popis predmeta u radu, službenik sudske pisarnice otvara spis predmeta. Spis predmeta šalje se sudu pred kojim je pokrenut postupak. Ako se radi o žalbi drugostupanjskom sudu ili Kasacijskom sudu, spis se šalje i u pisarnicu višeg suda.

Trenutačno postupak nije moguće pokrenuti telefaksom ili e-poštom.

9 Postoje li posebni obrasci za pokretanje postupaka, a ako ne, kako moram izložiti predmet? Je li potrebno uvrstiti neke elemente u spis?

Zakonom nisu predviđeni unaprijed izrađeni obrasci za pokretanje postupka. Međutim, u zahtjevu mora biti naveden niz podataka. Ako oni nisu navedeni, postupak će se smatrati ništavim po sili zakona.

Sudski poziv, zajednički zahtjev stranaka i jednostrani zahtjev moraju biti u skladu s nizom zahtjeva propisanim Zakonom o sudskom postupku, jer će inače biti nevažeći. Ti elementi, koji moraju biti uključeni, odnose se uglavnom na osobne podatke o uključenim strankama, predmet zahtjeva, nadležni sud i datum rasprave.

Sudski bi poziv stoga, među ostalim, trebao uključivati sljedeće podatke (odjeljci 43. i 702. Zakona o sudskom postupku):

potpis sudskog izvršitelja

prezime, imena i boravište podnositelja zahtjeva

prezime, imena i boravište ili, ako podnositelj nema boravište, trenutačnu adresu osobe kojoj se dostavlja sudski poziv

predmet i kratak opis navoda iz tužbe

sud pred kojim se pokreće postupak

dan, mjesec, godinu i mjesto dostave poziva i

pojediniosti o mjestu, datumu i vremenu sudske rasprave.

Zajednički zahtjev stranaka (odjeljak 1034.b Zakona o sudskom postupku) uključuje:

dan, mjesec i godinu

prezime, ime, zanimanje i boravište podnositelja i, ako je primjenjivo, titulu i unos u trgovački registar ili registar trgovačkih društava

prezime, ime, boravište i, ako je primjenjivo, titulu osobe kojoj će biti dostavljen sudski poziv

predmet i kratak opis navoda iz tužbe

sud pred kojim se pokreće postupak

potpis podnositelja prijave ili njegova odvjetnika.

Jednostrani zahtjev mora sadržavati sljedeće podatke (odjeljak 1026. Zakona o sudskom postupku):

dan, mjesec i godinu

prezime, ime, zanimanje i mjesto boravišta podnositelja i, ako je primjenjivo, prezime, ime, boravište i titulu njegovih zakonski zastupnika;

predmet i kratak opis navoda iz tužbe

naziv suda pred kojim će se voditi postupak,

potpis odvjetnika stranke, osim ako je zakonom predviđeno drugačije.

U slučaju dobrovoljnog dolaska u prvom stupnju (na prvostupanjskom sudu, radom sudu, trgovačkom sudu, parničnom sudu ili policijskom sudu u odnosu na građanske sporove), sud izrađuje izvješće o izvavi stranaka koje traže presudu. Stranke potpisuju tu izjavu u skladu s odjeljkom 706. Zakona o sudskom postupku.

10 Hoću li morati platiti sudske troškove? Ako hoću, kada? Hoću li morati plaćati odvjetnika od samog podnošenja zahtjeva?

Sudu je potrebno platiti sudske troškove. Troškovi postupka posebice uključuju sudske biljege, pristojbe sudske pisarnice i pristojbu za registraciju, troškove i naknade za pokretanje postupaka i naknade za primjerak sudske presude (odjeljak 1018. Zakona o sudskom postupku).

Pristojbu za registraciju plaća podnositelj prilikom pokretanja postupka. Pristojbe sudske pisarnice uključuju pristojbu za unos na popis predmeta u radu, pristojbu za izradu dokumenata i pristojbu za ovjerene primjerke. Troškove u načelu snosi stranka koja nije uspjela u postupku, ako je to primjenjivo u skladu s odjeljkom 1017. Zakona o sudskom postupku. Sud smije odgoditi odluku o troškovima. U tom slučaju te troškove dodjeljuje, na zahtjev bilo koje od stranaka, sud koji je proglasio presudu.

Troškovi odvjetnika i naknade nisu uključeni u sudske troškove. Njih dogovaraju odvjetnik i klijent. Svaka stranka stoga plaća naknade i troškove svojem odvjetniku.

Stranka koja nije uspjela u postupku možda će morati platiti propisani doprinos za troškove odvjetnika druge stranke (odjeljci 1018. i 1022. Zakona o sudskom postupku). Radi se o paušalnom doprinosu za naknade i troškove odvjetnika stranke koja je bila uspješna u postupku. Iznos te naknade na temelju pristojbi te način izračuna i dodjele utvrđeni su Kraljevskom odlukom od 26. listopada 2007.

11 Mogu li zatražiti pravnu pomoć?

(informativni paket pod nazivom „Pravna pomoć“)

12 Kada se smatra da je moj postupak službeno pokrenut? Hoće li mi nadležna tijela dati neke povratne informacije o tome je li moj predmet pravilno izložen?

Postupak je zaista pokrenut kada je unesen na opći popis predmeta u radu, čak i u slučaju dobrovoljnog dolaska.

Tužbe koje se temelje na zahtjevu te one koje su u privremenom postupku unose se na poseban popis predmeta u radu, u kojem je navedeno da su pokrenute.

Uključene stranke ne dobivaju potvrdu već mogu pogledati opći popis predmeta u radu radi provjere nalazi li se predmet na popisu. Kada je predmet unesen u popis, sud je odgovoran donijeti odluku o tome predmetu.

13 Hoću li dobiti detaljne informacije o rasporedu sljedećih događaja (poput roka u kojem moram uložiti dokument za obranu)?

U načelu podatke o tijeku postupka daje odvjetnik stranke, ako stranku zastupa odvjetnik. Podaci se mogu dobiti i od pisarnice suda pred kojim se vodi postupak. U sudskom su pozivu također sadržani podaci o datumu održavanja rasprave i sudu pred kojim se vodi postupak.

U prvoj se fazi posebni podaci daju na početnoj raspravi.

U slučaju sudskog poziva, sudski izvršitelj obavješćuje podnositelja o datumu prve rasprave, što predstavlja prvu fazu postupka.

U slučaju zajedničkog zahtjeva ili jednostranog zahtjeva, stranke obavješćuje službenik sudske pisarnice.

U slučaju jednostranog zahtjeva nema rasprave. Međutim, službenik sudske pisarnice može pozvati podnositelja ako mu sudac želi postaviti neka pitanja.

U drugoj se fazi predmet priprema za raspravu. Svakoj stranci određen je zakonom propisan rok (odjeljak 747. pododjeljak 1. Zakona o sudskom postupku) za dostavu dokumenata i nalaza (pisani zahtjevi i obrana). Ako se rokovi ne ispoštuju, moguće je odrediti sankcije iz odjeljka 747. pododjeljku 2. Zakona u sudovima.

Kada je predmet spreman za suđenje, stranke traže utvrđivanje datuma rasprave. Razdoblje unutar kojeg je moguće odrediti datum rasprave ovisi o radnom opterećenju suda i o dostupnom vremenu za raspravu. Zbog problema u postupku koji ponekad nastaju (procjene, saslušanje stranaka i svjedoka), može biti teško unaprijed odrediti ukupno trajanje postupka. Svi se postupci mogu prekinuti ili obustaviti ili čak mogu biti otkazani zbog problema u postupku.

Na kraju rasprave iznose se završne riječi i sud donosi odluku. Sud u načelu mora donijeti odluku u roku od mjesec dana od razmatranja predmeta, u skladu s odjeljkom 770. Zakona o sudskom postupku.

Posljednji put ažurirano: 12/11/2015

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.